

Til minnis um Ova

Ikki vardi tað meg, tá vit báðir Ove tosaðu í telefon sunnukvöldið, at hetta skuldi verða síðsta samrøða okkara her á fold. Annars var einki óvanligt í, at vit sum vinmenn og samstarvsfelagar hesi farnu fyra árin, skiftu orð saman.

Men tað kendist tyðiliga á honum hetta kvöldið, hvussu tað nivdi hann, at tað dró út við seluni av bátinum, Dianu Victoriu.

Orsøkin til, at hann var so ótolin, var, at hann so fegin vildi halda lyfti sitt til børnini í heimbygdini Nólsoy, so hann eftir førimumi kundi virka fyri, at tey fingtu tann svimjihyl, hann hevði lovað teimum. Sølupeningurin fyri ein so víðagitnan bát, sum stóð hjarta hansara nærri enn allir aðrir timiligir lutir og hevði verið heim hansara í vikuvis í einingi á villini havi, vóna di hann kundi rækka til at leggja lunnar undir svimjihylin.

Lyftið, sum hann bar fram, tann dagin han kom heimaftur, hevði hann givið í olmussu, sum føroyskir sjómenn so mangan áður hava gjørt í livsvanda, tann eina dagin, hann var so serliga illa staddur undir

róðrinum millum landa. Einkí ynski setti hann hægri enn at halda hetta givna lyfti.

Sjálvur svam hann sum fiskurin. Góður sjómansskapur lá til hansara. So hóast hann hevði gummibát, yvirlivilsibúna, livlinu og neyðsendara við sær á ferðini, so man tað veldiga havið uttan um ta veiku menniskjuna hava fingið hann at sæð álvara og týðningin av, at føroysk børn læra at svimja tyðiliga í livinum.

Ove kom tó so langt, at ein konto varð sett á stovn í Fossbankanum til hetta endamá, og nakað av peningi er innkomið. Men kanska hevur alment framborna ætlan og ynski hansara um ein svimjihyl til nólsoyabørn kveikt ein neista í onkrum brósti, so hesin táttur verður tikin uppafur av monnum og kvinnum her á landi, sum eisini skilja, hvussu umráðandi slíkt tiltak er. Ove hevur uppiborið, at arbeið verður víðari við ætlanini.

Fátt kann feigum forða, søgdu tey gomlu. Hvønn vardi tað eisini, at hesin úrmælingur millum sjómenn, sum vann sigur á Atlants

bylgjum, skuldi lúta, skuldi lúta og láta liv hetta góðveðurskvöld á spegilslettum deyðavatni á Skálafirði? Neyvan móðir og systir, sum hann í vanligu umsorgan síni ringdi tii og boðaði frá vitjan síni heima, beint aðrenn hann fór í bátin fyri at rógva ávegis móti bróður sínum, sum kom úr Nólsoy í báti ímóti honum.

Ova untist bert ein mansaldur her á fold. Men sitt stutta æviskeið upplivdi og sá hann meir, enn øðrum er lagað í bæði tveir og hálvantriðja. Spennandi var at samstarva við slíkan skilamann til sitt yrki. Hann setti sær høg mál og átti eginleikar, sum gjørdu hann færan fyri at rækka teimum.

Hevði hann ikki havt so gott skil á og skipaðan hugsanarhátt í øllum, sum til hetta yrki hoyrir, hevði hann aldri útint so stór brøgd, at tey tæntu Føroyum til mikla umtalu og stóran sóma í útlandum. Eingin føroyingur hevur umboðað oyggjaheimland okkara fyri so stórum mannfjöldum uttanlands sum hann.

Ikki tørvaði honum at leita leiingi eftir hittin

orðunum, tá hann varð spurður um hugleiðingar og upplýsingar um einsomu ferðina um havið. Framvegis, meir enn ár seinni, spyrja fólk, hann hevði samband við, tá hann vitjaði handlar og stórar mannfjeldir á rundferðini eftir róðrarbragdið, hvussu Ove hevur tað, og hvat hann tekst við. Avsklipp, myndir, heilsanir og minnislutir hanga víða um í Danmark frá minniliga sumrinum hjá okkum øllum, tá Ove rói.

Brýndur av haysins østa leiki eitt harðbali sjómansliv var tað litilætnei, sum eyðkendi medferð hansara. Hann var ikki erpin av bragdinum ella fagnaðinum frá mannfjeldini. Bara so ovurfegin. At kunna tæna fólk og landi við Merkinum veittrandi, har hann kom fram, gav honum nøgdsemi og ein barnsligan stoltleika.

Ævintýrhug og útlongsil hevði hann. Legði nógv fyri. Men uttan menn við slíkum eginleikum rakk mannaættin aldri Norð ella Suðarpólin. Ei heldur settu vit met uppeftir og frameftir á menningarleið okkara gjøgnum livið.

Men Ove var og bleiv

sjómaður. Ivasamt er, um hann rættiliga fann seg sjálfan aftur í gerandisdegnum við tess vanliga trummirummi og eintáttaða gerningi, eftir at hann í sjómansskapi sínum hevði rokkið hægstu tindum. Hann hevur sett síni djúpu spor og skrivað Føroya navn fast, tá um bragdarhug og avrik ræður.

Tað skal vera eitt serligt ynski, at Olevina og systkin Ova, sum hava mist so sárliga hesi fáu farnu árin, skulu fáa styrki og ugga frá tí Skapara, sum Ove sjálfur leit seg í hendurnar á á ferðum sínum.

Við Ova er eingin vandi nú. Hansara støða var greið, tá hann varð spurður í mannfjeld, um hann trúði á Gud. »Ja, jeg tror på Gud, men jeg er nok ikke et af hans bedste børn«, svaraði hesin smilandi nólsoy-ingur aftur uttan at blunka. Helst dugdi hesin vinsæli maður, sum ongan vildi særa ella vónsvikja, betur, enn flestum er unt, at siggja sína styrki og sínar veikleikar.

Nú hevur Ove so lagt árar inn fyri síðstu ferð eftir stuttan, men harðan róður um fjørðin. Har

bátur hansara nú liggur trygt bundin, er blikaslætt undir fjøluni, hvila og friður framman stavn.

Ærað veri minnið um Ova Joensen.

Birgir